

ПИТАННЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОСЛУГИ ДОГЛЯДУ ВДОМА ЗА ОСОБАМИ, ЯКІ ЙОГО ПОТРЕБУЮТЬ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Робота присвячена детальному опису процедури оформлення догляду вдома за особами, які не можуть самостійно обслуговувати себе через хворобу чи з інших причин. У тезі розглядаються вимоги до необхідних документів та процедури подання заяви до суб'єкта, що надає соціальні послуги. Також надається інформація про можливість отримання послуги догляду вдома як на професійній основі, так і з боку членів родини, що проживають разом з особою, яка потребує догляду. Читач отримає всю необхідну інформацію для успішного оформлення догляду вдома та догляду за близькими людьми відповідно до законодавства.

Ключові слова: догляд вдома, особи з інвалідністю, правовий захист, соціальний захист.

Abstract

The work is devoted to a detailed description of the procedure for registration of permanent care for persons who cannot take care of themselves due to illness or other reasons. The thesis examines the requirements for the necessary documents and the procedure for submitting an application to the social security body. Information is also provided on the possibility of receiving permanent care both on a professional basis and by family members living with the person who needs care. The reader will receive all the necessary information to successfully apply for permanent care and care for loved ones in accordance with the law.

Keywords: permanent care, persons with disabilities, legal protection, social protection.

Вступ

З самого початку життя, або ж з його плином, в людини може настати період, під час якого виконання таких простих речей, як особиста гігієна та самопіклування, ведення домашнього господарства, або просто вільне пересування внаслідок дії різних факторів можуть ускладнитися, або і взагалі стати майже неможливими. Серед чинників, які можуть зумовити наведене, також можна виокремити настання інвалідності, хвороби, похилий вік.

Вищезгадані чинники обмеження у можливостях щодо самопіклування можуть наступати в людини як з початку її життя (бути вродженими), або ж набуватися: внаслідок проживання певних скрутних життєвих обставин: як у виробничому середовищі (на роботі – нещасні випадки), так і за загальними ризиками (авто- чи авіакатастрофи, нещасні випадки, хвороби тощо). Тому обґрунтованим є віднесення наведених факторів до переліку соціальних ризиків, які надають людям, які їх зазнали, право на отримання заходів соціального захисту [1].

Враховуючи наведене, зауважимо, що досить слушно в законодавстві України для подолання складних обставин передбачено такий вид соціального забезпечення як соціальна послуга з догляду вдома за особами, що його потребують [2; 3].

Результати дослідження

Упродовж подальшого викладу статті ми висвітлимо такі основні організаційно-правові питання вибраної проблематики, як перелік категорій осіб, яким може надаватися зазначена соціальна послуга, процедура звернення за наданням такої послуги та особливості правового статусу осіб, що здійснюють догляд вдома у контексті надання їм компенсації за надані послуги.

Наведене питання регулюється цілою низкою нормативно-правових актів, серед яких слід зазначити Закон України №2671-VIII від 17.01.2019 «Про соціальні послуги» [2], постанова Кабінету Міністрів України №859 від 23.09.2020 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі» [5], наказ Міністерства соціальної політики України №429 від 23.06.2020 «Про затвердження Класифікатора соціальних послуг» [3] та інші.

Відповідно до зазначених вище, нормативно-правових актів, догляд вдома – це «допомога в самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, годування), пересуванні в

побутових умовах, веденні домашнього господарства (закупівля і доставка продуктів харчування, ліків та інших товарів, приготування їжі, косметичне прибирання житла, оплата комунальних платежів, прання білизни, дрібний ремонт одягу), в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами (виклик лікаря, працівників комунальних служб, транспортних служб тощо); навчання навичкам самообслуговування; допомога в забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними; психологічна підтримка; інформування та представництво інтересів» [3].

На отримання послуги догляду вдома мають право «особи похилого віку; діти з інвалідністю; особи з інвалідністю; особи з тяжкими формами захворювання (у тому числі до встановлення інвалідності); особи з психічними та поведінковими порушеннями (комбіновані порушення)» [4].

Послуги по догляду вдома можуть надаватись як на професійній основі, тобто соціальними службами, іншими юридичними особами, фізичними особами-підприємцями, які мають право надавати соціальні послуги та зареєстровані в відповідному Реєстрі, так і членами родини, які не мають спеціальної підготовки, але проживають разом з особою, яка потребує догляду. При умові, що член родини здатен забезпечувати постійний догляд, необхідно зібрати всі необхідні документи та подати заяву до відповідного органу соціального захисту.

Слід подати заяву, в якій зазначити бажання здійснювати догляд вдома за конкретною особою. Також потрібно мати при собі свій паспорт, а також паспорт особи, за якою буде проводитись догляд. Окрім іншого, за орієнтовним переліком документів необхідно також надати медичну довідку, яка підтверджує, що заявник має достатнє здоров'я для здійснення догляду, документи, що підтверджують реєстрацію місця проживання, довідка до акта огляду МСЕК, а також медичний висновок про здатність до самообслуговування та потребу в сторонній допомозі.

Процедура та строки звернення за наданням соціальної послуги догляду вдома врегульована відповідно до «Порядку надання соціальних послуг особам з інвалідністю та особам похилого віку, які страждають на психічні розлади», що затверджений постановою Кабінету Міністрів України №576 від 26.06.2019.

Важливим етапом є перевірка умов проживання заявника та особи, яка потребує постійного догляду, яку проводять співробітники органу соціального захисту.

Згідно з положенням Закону України «Про соціальні послуги», а також відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №859 від 23.09.2020, особи, які надають соціальні послуги на непрофесійній основі, можуть отримувати компенсацію, яка залежить від їх доходу та прожиткового мінімуму, що встановлює Кабінет Міністрів. Оформлення цієї виплати дає можливість доглядальнику бути застрахованим за загальнообов'язковою державною соціальним страхуванням [2].

Висновки

Процес оформлення соціальної послуги догляду вдома є досить складним та вимагає від осіб, які звертаються за допомогою, виконання ряду вимог та процедур. Він передбачає збір документів, заповнення заяви та проходження медичної експертизи. Однак, отримання такого догляду може значно полегшити життя людей, які потребують постійної допомоги, та їх родичів. Для того, щоб уникнути проблем з оформленням догляду, необхідно ознайомитися з усіма вимогами та процедурами та дотримуватися їх правильного виконання. Крім того, важливо пам'ятати, що процес оформлення догляду вдома може зайняти певний час, тому варто починати його якомога раніше.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бакаянова Н. М., Билиця І. О. Адвокатура у системі надання безоплатної правової допомоги : навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни. Одеса : Фенікс, 2020. 84 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/>.
2. Про соціальні послуги: Закон України від №2671-VIII від 17.01.2019. *Голос України*. 2019. №82.
3. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг : наказ Міністерства соціальної політики України №429 від 23.06.2020. Офіційний вісник України. 2020. Вип. 56.
4. Про затвердження Порядку надання соціальних послуг особам з інвалідністю та особам похилого віку, які страждають на психічні розлади : постанова Кабінету Міністрів України №576 від 26.06.2019. *Урядовий кур'єр*. 2019. №132.

5. Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі: постанова Кабінету Міністрів України №859 від 23.09.2020. *Урядовий кур'єр*. 2020. №187.

Білоус Дмитро Анатолійович – студент другого курсу групи БМ-21б, Факультет будівництва, цивільної та екологічної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: bilousd1524@gmail.com.

Герасимов Тимофій Юрійович – доктор історичних наук, доцент кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: timger84@gmail.com.

Bilous Dmytro A. – second year student of BM-21b group, Faculty of Civil Engineering, Civil and Ecological Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: bilousd1524@gmail.com.

Gerasymov Tymofiy Yu. – doctor of historical sciences, assistant of professor of Social and Political Sciences Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: timger84@gmail.com.